

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Betydning av lys- og temperaturforhold for vekst og lysgroing

Jørgen Mølmann – Fagforum Potet – 22.mars 2022

ARKTISK LYS (IPN- prosjekt 2020-2022)

Utvidelse av vekstsesong om våren:

- Næringsopptak
- Utvikle vekstmodeller for Arktiske lysforhold

Partnere:

Tromspotet AS (Silsand)

NIBIO Tromsø

NLR Nord-Norge

 Forskningsrådet

 STØTTET AV
GROFONDET

 SpareBank
NORD-NORGE

  Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmárkku fylkkagielda
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuuni

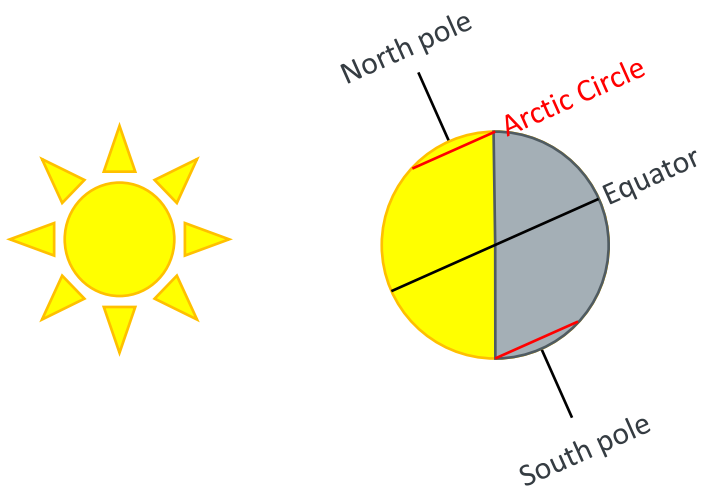
Foto: Jørgen Mølmann

Tor J Johansen

Solvinkelen varierer gjennom døgnet med breddegrad

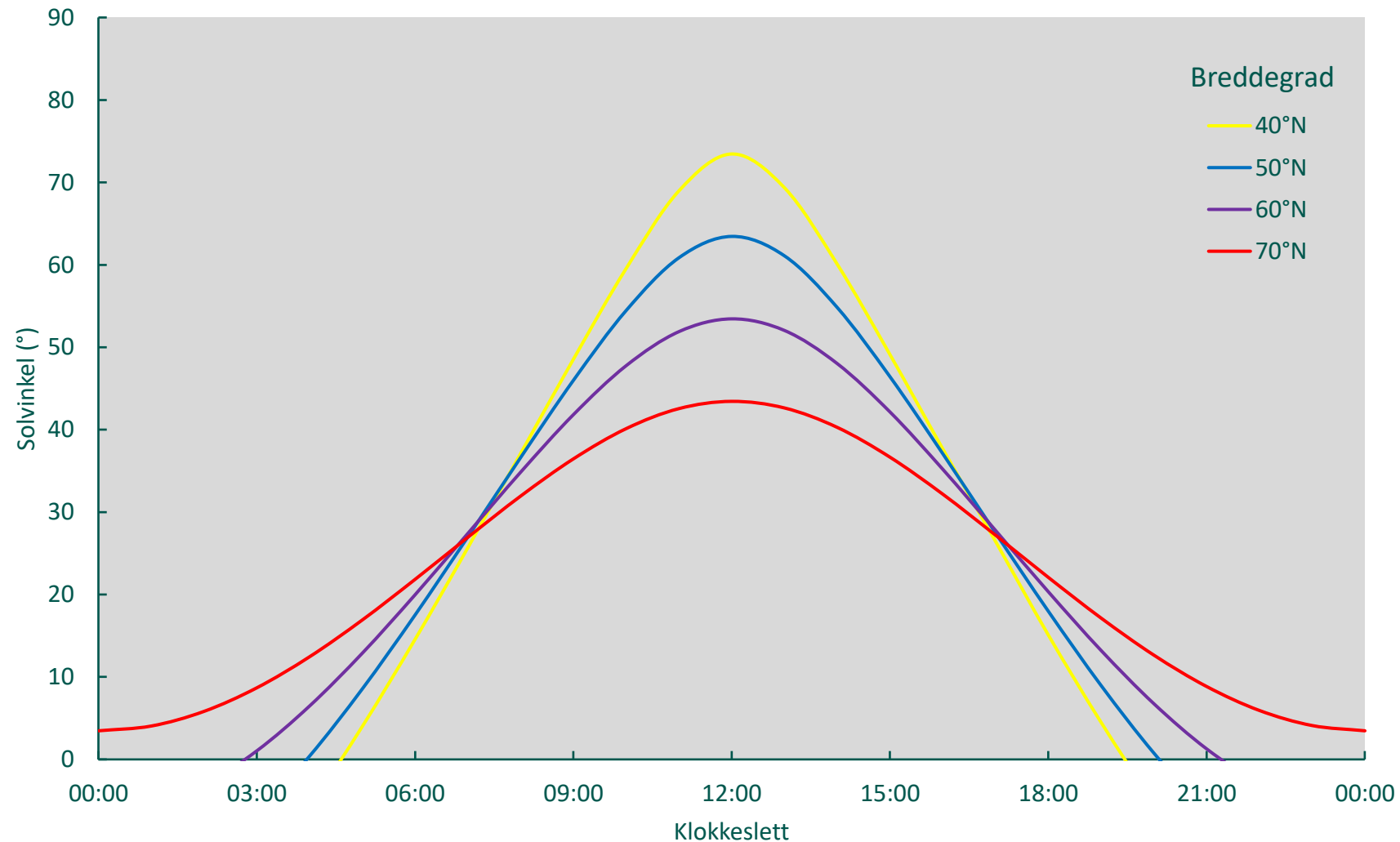
Påvirker:

- Intensitet/Energi
- Daglengde
- Lysfarge

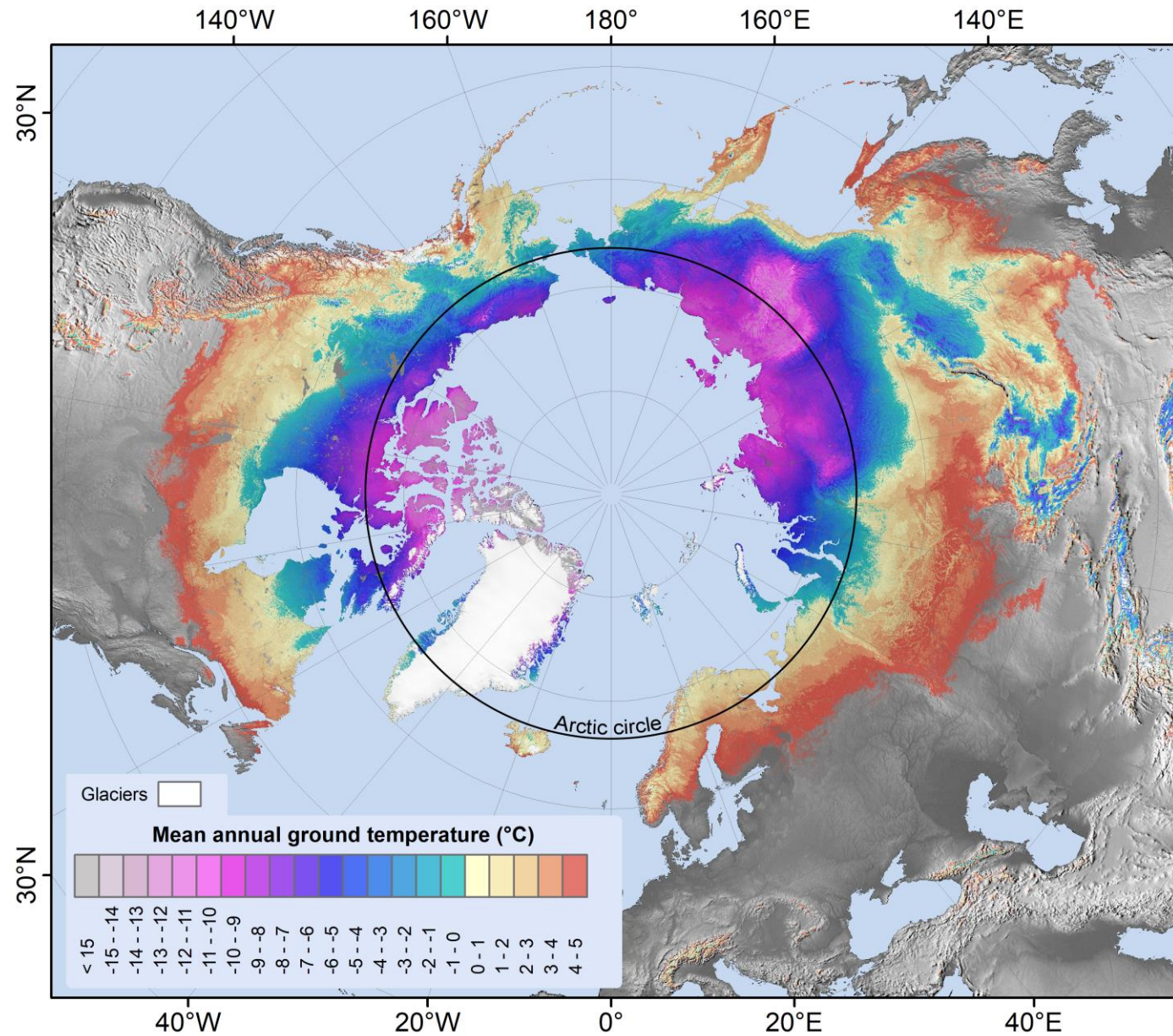
Midtsommer

21/22.Juni

Fennoskandia har unike lys- og temperaturforhold

(fra Obu et al.2018)

<https://doi.org/10.1594/PANGAEA.888600>

ARKTISK LYS – noen prosjektfunn 2020-2021

Stengelstrekning øker med økende N under duk

Fiberduk

2885 kg/daa

3295 kg/daa

3389 kg/daa

Uten dekke

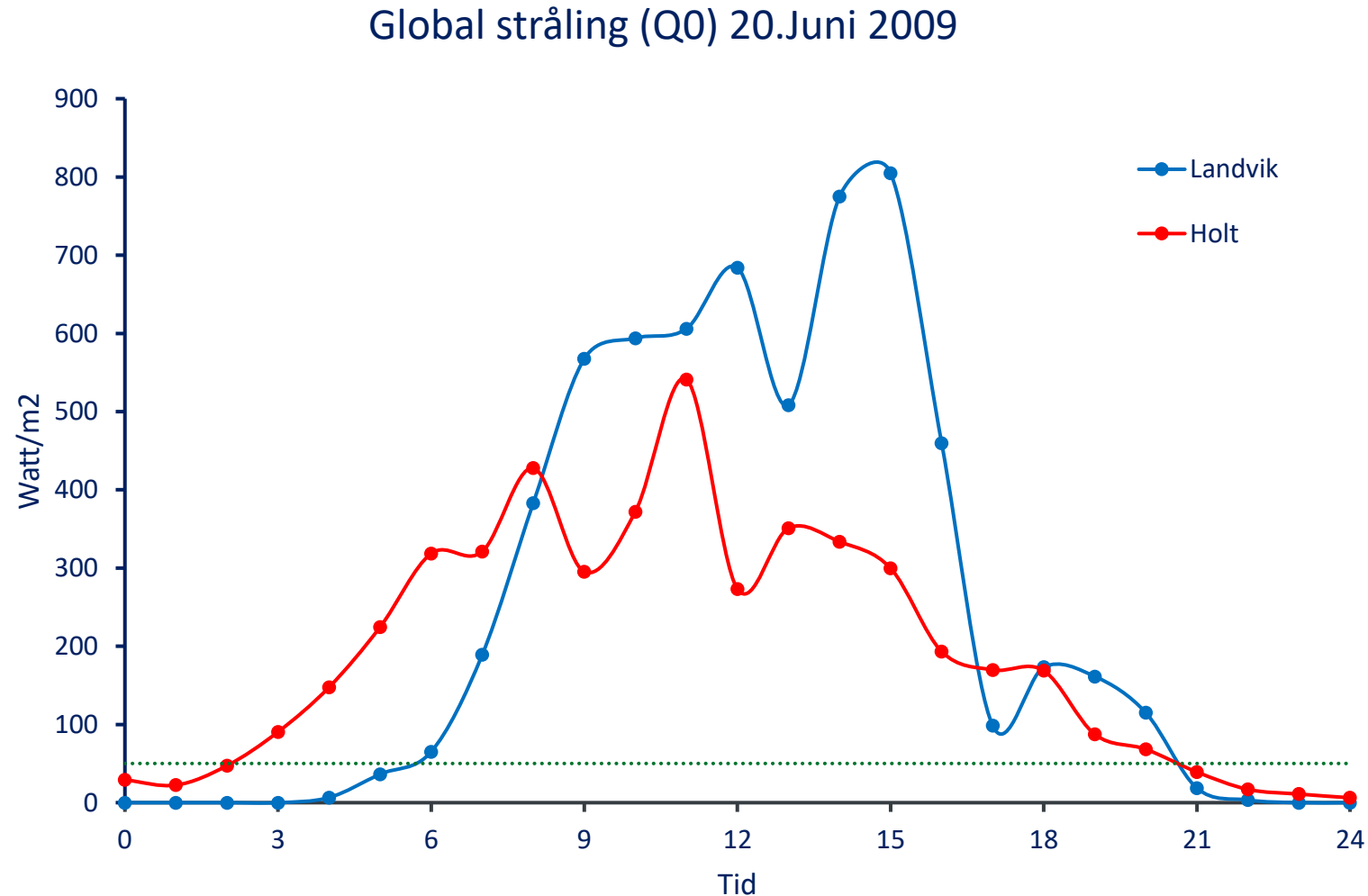
2787 kg/daa

2810 kg/daa

2650 kg/daa

- Dette er en temperaturrespons (ved lavere lysintensitet)!
- Neste milepæl: finne optimal Nitrogendose for (avling/kvalitet)

Vekstmodeller: Hva er minimum lyskrav for fotosyntesen?

← >50 W/m² ???
Holt: 18,5 timer
Landvik: 15 timer

Biologisk klimalaboratorium Holt (UiT + NIBIO)

Foto: Jørgen Mølmann

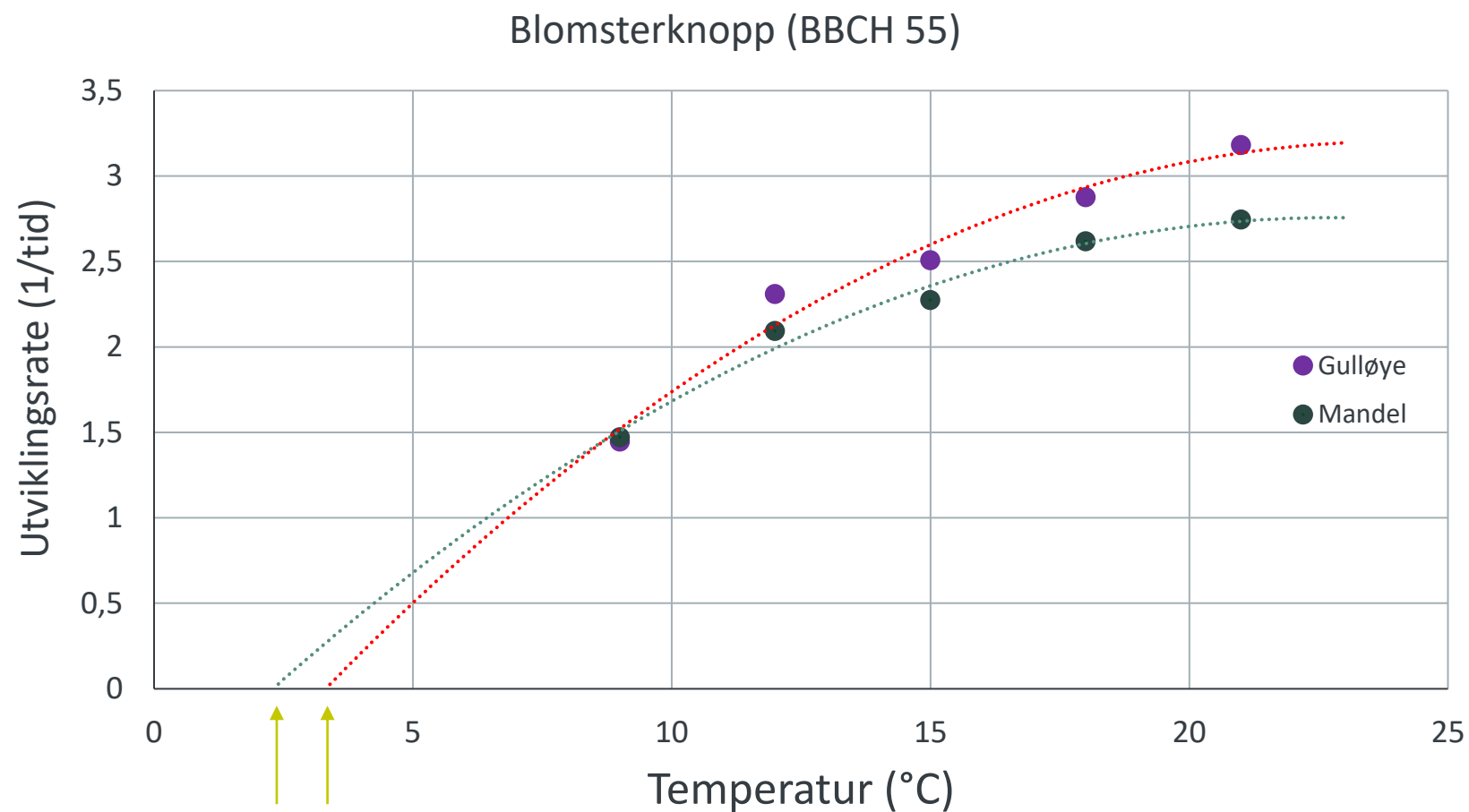
Fytotronen er et verktøy for studier av:

$$HTI = \sum (\text{Lys} \times \text{Temp})$$

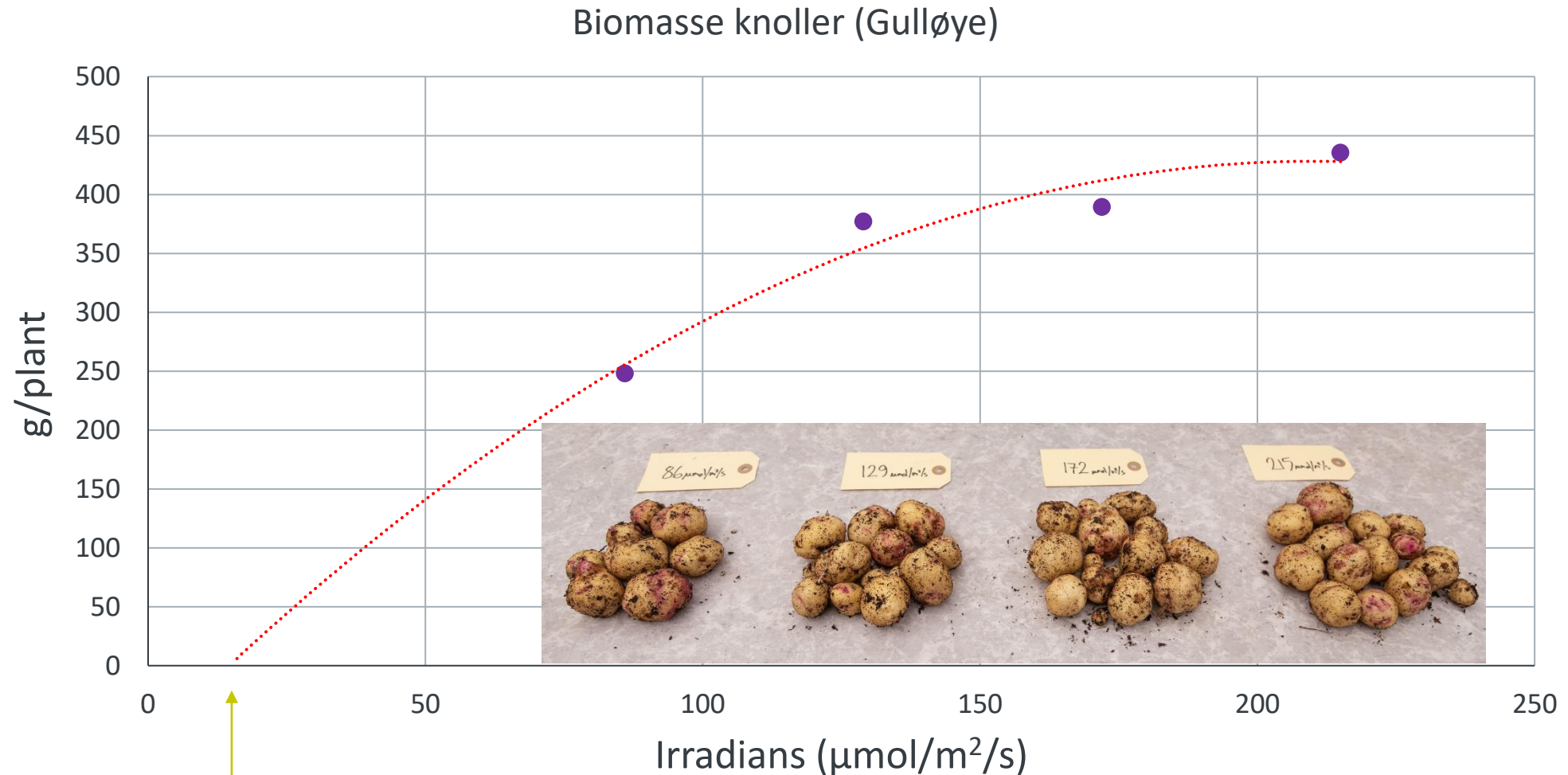

Regresjon - basetemperatur for utvikling/vekst

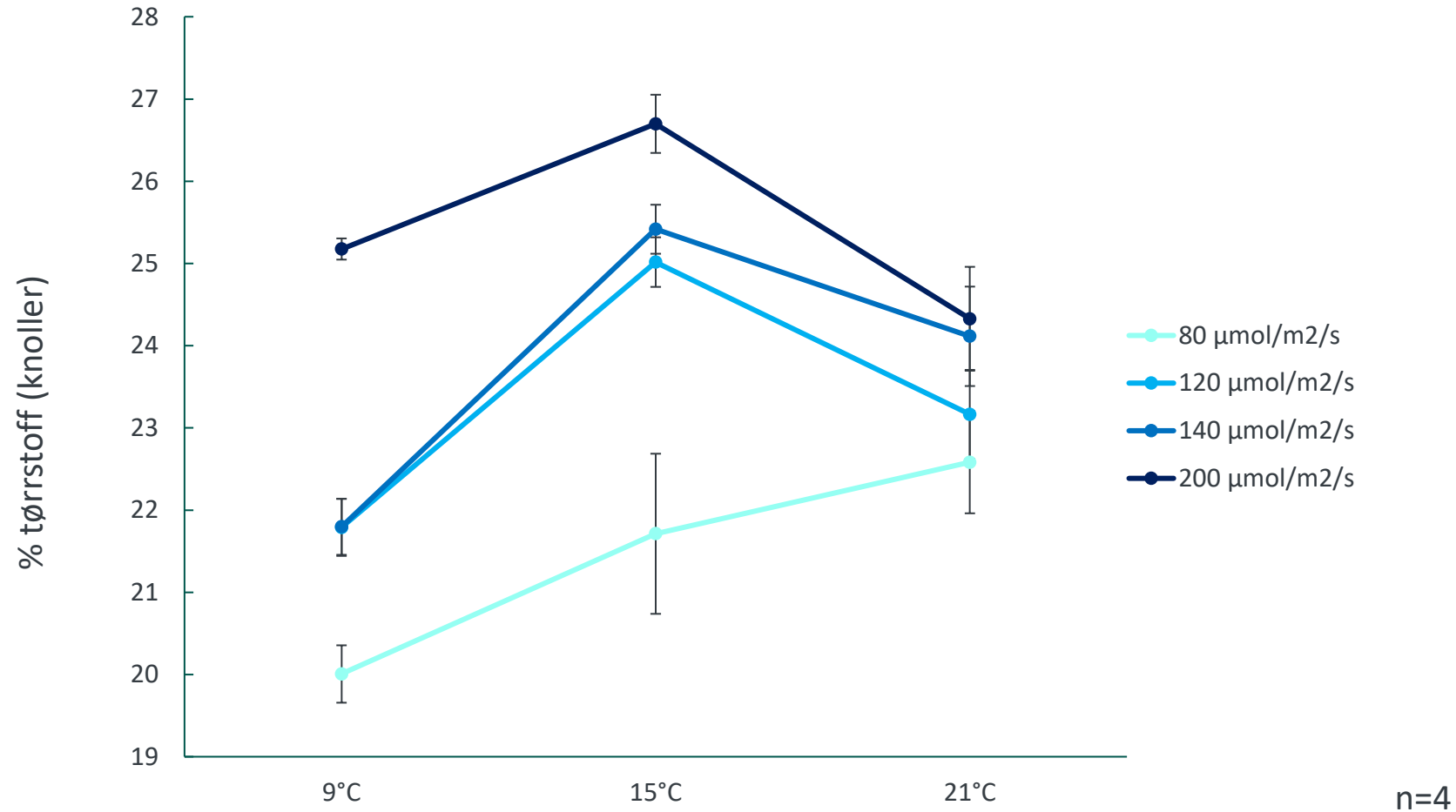
Regresjon: minimumskrav for vekst/utvikling

Dette er nært lyskompensasjonspunktet (I_c) i fotosyntesen!

Samspill mellom lys og temperatur for vekst/utvikling

Konklusjoner – Arktisk Lys 2020-2021

- Optimalt mellom 7 og 13 kg/da N under fiberduk i nord...
- Potatplanter trenger over 11-17 $\mu\text{mol}/\text{m}^2/\text{s}$ for netto vekst
- Maksimum brukbar intensitet for vekst er nær 200 $\mu\text{mol}/\text{m}^2/\text{s}$
- Lysrespons for vekst er avhengig av temperatur

Nytt prosjekt 2022 – LED-lysgroing av settepotet

Målsetning: finne doseringskrav for LED-lyskilder i lysgroing

Lysintensitet: 100 nmol/m²/s

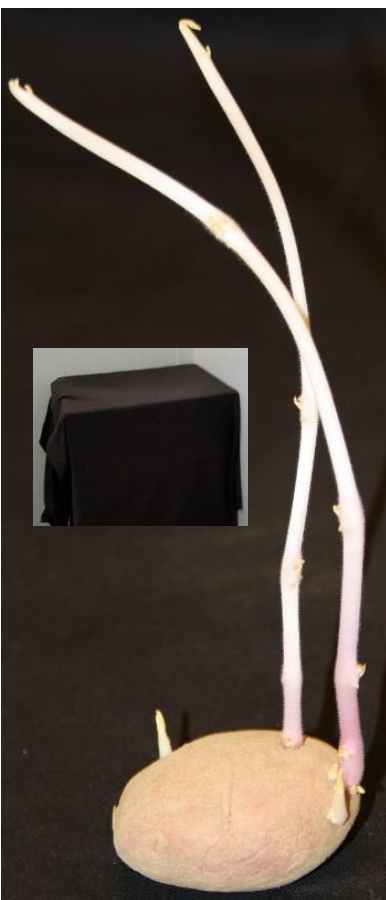
Temp.: 15 °C

Varighet: 3 uker

Asterix

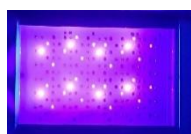
4800 nmol/m²/s

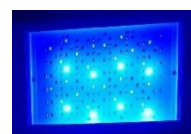
mørke

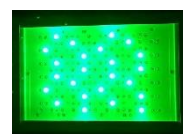
400 nm

450 nm

530 nm

660 nm

735 nm

sparepære

Takk for oppmerksomheten

Jørgen Mølmann (jorgen.molmann@nibio)

Tor J. Johansen (tor.johansen@nibio.no)

Kristin Sørensen (kristin.sorensen@nlr.no)

Ulrike Naumann (ulrike@tromspotet.no)

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

NIBIO_no

NIBIO.no

NIBIO_no

www.nibio.no

